

Załącznik
do Uchwały Nr VII/21/2011
Rady Gminy Pomiechówek
z dnia 31.03.2011

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011-2014**

GMINA POMIECHÓWEK

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz 1362 z późn. zm),
4. Uchwała NR XXXII/191/09 Rady Gminy Pomiechówek z dnia 31.03.2009r uchwalenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pomiechówek na lata 2009-2013.

II. Informacje ogólne

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice są wzorcem do naśladowania przez dzieci.

W prawidłowo funkcjonującej rodzinie relacje między rodzicami oparte są na miłości, zrozumieniu i zaufaniu. Prawidłowo funkcjonujący dom rodzinny stanowi dla poszczególnych członków rodziny azyl bezpieczeństwa. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań wynikających z pełnienia poszczególnych ról. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiło się nie wiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a także w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawisk przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy przemocy w rodzinie są jednoznaczne nie pozostawiające żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc to:**

„jedenrazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 06.06.1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesna, wolność, w tym seksualna, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co jest moralne i słuszne, może być wstydlive ukrywanie tajemnic. Prawie 70% sytuacji przemocy zachodzi w rodzinach, gdzie istnieje problem alkoholowy.

III Cele programu:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
2. zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności do pomocy,
3. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.

Cele te będą realizowane przez:

1. systematyczne diagnozowanie zjawisk w latach 2011- 2014,
2. podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec faktu przemocy,
3. udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
4. oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

IV. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Pomiechówek

1. Zmiana pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodzinnych.
3. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.
4. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

V. System przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Pomiechówek

1. **Zadania w zakresie przeciwdziałania** przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o przemocy społecznej (Dz.U z 2009 Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

2. **Do zadań własnych** gminy należy w szczególności:
- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - 3) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy,
  - 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W celu realizacji zadań określonych art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Pomiechówek **uruchamia** się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na :

- 1) powołaniu Interdyscyplinarnego zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- 2) rozszerzaniu działalności Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi o działania z zakresu przemocy domowej,
- 3) nawiązaniu ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej i Posterunku Policji w Pomiechówku.

VI. Strategia i metody działania

1. **Działania uprzedzające:** diagnozujące, informujące, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.
2. **Działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.
3. **Działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.
4. **Działania korekcyjno-edukacyjne:** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

VII. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 1) opracowanie regulaminu działania,
- 2) uczestnictwo w szkoleniach: pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji przeciwdziałania alkoholizmowi, pracowników policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom domowej (jak udzielić wsparcia, w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw),
- 3) systematyczna edukacja społeczności gminy Pomiechówek, która ma przede wszystkim na celu odklamanie mitów i stereotypów utrudniających pomaganie, a także pokazywanie możliwości udzielanie pomocy i pozytywnych przykładów wyjścia z sytuacji przemocy,

- 4) kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- 5) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamiania procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- 6) wypracowanie procedur interwencji wobec ofiar i sprawców przemocy,
- 7) opracowanie strategii postępowania,
- 8) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów zajmujących się sprawami przemocy,
- 9) monitorowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy a w szczególności uruchamianie współpracy,
- 10) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty,
- 11) gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- 12) analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- 13) występowanie z zawiadomieniami do prokuratora o podejrzeniu popełnienia czynów określonych art. 2§ 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 14) monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przemocy domowej,
- 15) tworzenie własnych dokumentów potwierdzających wystąpienia przemocy domowej takich jak: notatki służbowe, protokoły rozmów z ofiarami przemocy domowej z członkami rodzin,
- 16) prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty,
- 17) występowanie do Policji w Pomiechówku z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych lub innych działań prewencyjnych, w sprawach gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie,
- 18) zwracanie uwagi przez nauczycieli głównie wychowania fizycznego na nietypowe ślady mogące świadczyć o stosowaniu przemocy wobec dzieci,
- 19) zgłaszanie przez pracowników służby zdrowia niepokojących śladów przemocy wobec niemowląt i innych osób,
- 20) udzielenie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez terapeutów zatrudnionych przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 21) prowadzenie własnej dokumentacji w sprawach przemocy.

VIII. Cele systemu:

Cel I: zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Adresaci : dzieci i młodzież szkolna, dorośli, dzieci

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników-„0” tolerancji wobec przemocy	Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz pogadarek informacyjno-edukacyjnych, organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, opracowanie i realizacja innowacyjnych programów edukacyjnych	Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, policja, zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, TPD
2	Edukacja dla dorosłych i rodziców	Poradnictwo edukacyjne dotyczące stresu, agresji, konfliktów, kursy i szkolenia	Służba zdrowia, Ośrodek Kultury, kościół, biblioteka gminna
3	Pomoc dla ofiar i sprawców przemocy	Informacje o punktach udzielających pomocy, inne formy pomocy	OPS, policja, GKRPA, służba zdrowia, szkoły, zespół interdyscyplinarny
4	Promowanie nieagresywnych zachowań	Festyny dla dorosłych i zabawy dla dzieci	GOK, szkoły, TPD

Wskaźnik osiągnięcia celu:

1. liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych,
2. liczba dzieci objętych edukacją,
3. liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi,
4. liczba osób dorosłych objętych poradnictwem.

Cel II. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1	Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne, praca socjalna, interwencja kryzysowa, realizacja systemu „Niebieskiej Karty”	OPS, zespół interdyscyplinarny, szkoły, służba zdrowia, policja
2	Ochrona przed sprawcą	Odseparowanie ofiary od sprawcy, zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	sądy, policja, prokuratura
3	Udzielanie pomocy	Udzielenie bezpiecznego schronienia rodzinie, udzielenie bezpiecznego schronienia dzieciom, pomoc terapeutyczna specjalistyczna	OPS, punkt konsultacyjny
4	Działania realizowane w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Rozmowy, badania specjalistyczne	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. liczba osób wezwanych na rozmowę przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. liczba interwencji kryzysowych.

Cel III. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie

Adresaci: sprawcy przemocy

1	Zadanie	Działanie	Realizator
1	Działania korekcyjno-edukacyjne	Poradnictwo psychologiczne, rodzinne i socjalne, terapia	Pracownik socjalny, poradnie uzależnień, punkt konsultacyjny
2	Działania związane z działalnością gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu GKRPA	komisja alkoholowa, zespół interdyscyplinarny, OPS

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. liczba sprawców objętych działaniami.